

Uchwała nr 155/2024
IX Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 12 grudnia 2024 roku

w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2025-2047.

IX Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Monika Różycka
Członkowie: Wojciech Czerw
Agnieszka Zarębska

działając na podstawie art. 13 pkt 12 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) po zbadaniu w dniu 12 grudnia 2024 roku projektu uchwały Rady Miejskiej w Bodzentynie w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2025-2047 postanawia:

zaopiniować negatywnie projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2025-2047.

Uzasadnienie

Zgodnie z dyspozycją art. 230 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) w dniu 15 listopada 2024 r. przedłożony został Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2025-2047 (*zwanej dalej WPF*) wraz z projektem uchwały budżetowej na 2025 rok.

WPF sporządzona została zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 83) i zawiera wymagane przez art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dla każdego roku budżetowego:

1. dochody bieżące oraz wydatki bieżące, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia,
2. dochody majątkowe i wydatki majątkowe,
3. wynik budżetu,
4. przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu,
5. przychody i rozchody budżetu z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia,
6. kwotę długu, w tym relację, o której mowa w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych oraz sposób sfinansowania spłaty długu.

Zgodnie z dyspozycją art. 226 ust. 2a ww. ustawy załączono również objaśnienia przyjętych wartości.

Ujęte w WPF na 2025 rok kwoty dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów budżetu zgodne są z kwotami zawartymi w projekcie uchwały budżetowej na 2025 rok, co spełnia wymogi art. 229 ustawy o finansach publicznych.

W latach objętych WPF w zakresie wielkości planowanych dochodów i wydatków bieżących zachowano wymogi określone w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający ustalił, że relacja o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych obliczona w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy została naruszona w latach 2026-2027, natomiast w pozostałych latach objętych prognozą relacja ta została zachowana

W załączniku do projektu uchwały w sprawie WPF sporządzono wykaz przedsięwzięć, w którym odrębnie dla każdego przedsięwzięcia określono jego: nazwę i cel, jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonanie przedsięwzięcia, okres realizacji i łączne nakłady finansowe, a także limity wydatków w poszczególnych latach i limit zobowiązań.

Zaplanowane kwoty wydatków bieżących i majątkowych na realizowane i przedsięwzięcia w poszczególnych latach wynikają z limitów na poszczególne pozycje.

W projekcie uchwały zamieszczono upoważnienia, które są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Skład Orzekający celem wydania niniejszej opinii poczynił ponadto następujące ustalenia.

W dniu 5 września 2024 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach uchwałą nr 95/2024 wezwało Gminę Bodzentyn do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego spełniającego wymogi art. 240a ust. 2-7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie nieprzekraczającym 45 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania.

W uzasadnieniu uchwały Kolegium stwierdziło niemożliwość uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej z zachowaniem relacji, o których mowa w art. 242-243 ustawy o finansach publicznych oraz zagrożenie realizacji zadań publicznych przez Gminę Bodzentyn. Kolegium wskazało ponadto, że stosownie do zapisu art. 240a ust. 4 ustawy o finansach publicznych na warunkach określonych w ustawie, w trakcie trwania programu postępowania naprawczego pozytywnie zaopiniowanego przez regionalną izbę obrachunkową, Gmina może nie spełniać wymogów wskazanych w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych, przy czym niezachowanie relacji może dotyczyć jedynie spłat zobowiązań istniejących na dzień uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz spłat pożyczki otrzymanej z budżetu państwa. Przedmiotowa uchwała Kolegium nr 95/2024 została doręczona organom gminy w dniu 5 września 2024 r.

Termin do opracowania i przedłożenia ww. programu upłynął dla organów Gminy w dniu 20 października 2024 r. W wyznaczonym terminie program postępowania naprawczego nie został uchwalony przez organ stanowiący i przedłożony organowi nadzoru, a zatem Rada Miejska w Bodzentynie nie wypełniła postanowień ustawowych wynikających z ww. uchwały Kolegium

nr 95/2024 pomimo wiedzy o sytuacji finansowej gminy, a także wobec zagrożenia realizacji zadań publicznych.

W wyniku analizy projektu WPF Skład Orzekający stwierdza, że została ona opracowana w oparciu o założenie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa w 2024 roku w wysokości 37.469.949,79 zł, z czego:

- 21.993.229,79 zł na planowany deficyt budżetu,
- 612.720,00 zł na spłatę rozchodów zgodnie z harmonogramami spłat,
- 14.864.000,00 zł na restrukturyzację części istniejącego zadłużenia.

Natomiast począwszy od 2025 r. nie prognozuje się zaciągania nowych zobowiązań o charakterze tytułów dłużnych.

Skład Orzekający zauważa, że planowane w latach 2025-2043 rozchody z przeznaczeniem na spłaty rat kapitałowych, kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych nie wynikają z harmonogramów spłat zaciągniętych zobowiązań, lecz uwzględniają spłaty wynikające z restrukturyzacji zadłużenia pożyczką z budżetu państwa.

Należy jednak podkreślić, że Gmina Bodzentyn do dnia wydania niniejszej opinii przez Skład Orzekający nie przedłożyła programu postępowania naprawczego celem zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, który zakładałby zaciągnięcie pożyczki z budżetu państwa w 2024 roku.

Zatem w ocenie Składu Orzekającego WPF została opracowana na podstawie nieprawidłowych założeń dotyczących 2024 r., w szczególności dotyczących zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa, co ma wpływ na jej realistyczność, m.in. w zakresie kwoty długu i spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Art. 226 ust. 1 *in principio* ustawy o finansach publicznych stanowi, że wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna, a zatem o jej zgodności z prawem nie przesądza sam aspekt formalnego określenia wszystkich wymaganych prawem elementów. Wymóg realistyczności winien być przy tym zachowany w odniesieniu do każdego roku objętego prognozą, jak i do poszczególnych prognozowanych wartości i parametrów, w tym prognozy kwoty długu oraz sposobu sfinansowania jego spłaty (art. 226 ust. 1 pkt 6).

Zdaniem Składu Orzekającego przedłożony projekt WPF nie spełnia wymogu realistyczności przez co w sposób istotny narusza przywołany przepis art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający zauważa ponadto, że zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec III kwartału 2024 roku Gmina Bodzentyn posiadała zobowiązania wg tytułów dłużnych w wysokości 45.794.939,83 zł, wynikające z:

- kredytów i pożyczek w kwocie 42.183.937,59 zł, w tym: krótkoterminowe - 8.064.619,98 zł; długoterminowe - 34.119.317,61 zł,
- wymagalnych zobowiązań w kwocie 3.611.002,24 zł.

W ocenie Składu Orzekającego Gmina Bodzentyn z uwagi na nieuchwalenie programu postępowania naprawczego nie ma realnych szans na zaciągnięcie w 2024 roku pożyczki z budżetu państwa, w związku z powyższym istnieje zagrożenie, że na koniec 2024 roku Gmina Bodzentyn będzie posiadała niespłacony kredyt krótkoterminowy oraz zobowiązania wymagalne, których spłaty nie zaplanowano w założeniach projektu WPF i budżetu na 2025 rok.

Dodatkowo Skład Orzekający wskazuje, że jest w posiadaniu informacji dotyczących niewypłacenia wynagrodzeń dla nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Bodzentyn, co może wpłynąć na poziom zobowiązań wymagalnych Gminy Bodzentyn na koniec 2024 roku.

W ocenie Składu Orzekającego powyższe okoliczności mogą mieć w konsekwencji bezpośredni wpływ na kształtowanie się relacji, o których mowa w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych.

Mając na względzie powyższe ustalenia faktyczne i prawne Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyn przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Monika Różycka